

Verslag vergadering 3 februari 2026

Erfgoed-adviesraad

Plaats: Theo Humbletzaal, administratief centrum
Provinciebaan 20
3110 Rotselaar

Aanvang: 20.00 uur – Einde: 22.00 uur

Deelnemer	Aanwezig	Verontschuldigd
Ackermans Catherine	X	
Hendrix Philippe	X	
Meulemans Katharina	X	
Meys Robbe		X
Michel Jente	X	
Minnen Bart	X	
Van Laer Hilde	X	
Vanhoutte Kate		X
Vansintjan Dirk	X	
Vansintjan Mia	X	

Secretaris: Wannes Stevens

Bevoegd schepen: Bart De Vos

Experts: Sanne Asvestas (Dienst Vrije Tijd), Tuur De Bruyn (Winar)

Introductie

De voorzitter opent de vergadering.

Goedkeuring verslag

Het verslag van de vergadering van 26 november wordt goedgekeurd met een bijkomende vraag ter verduidelijking.

Bespreking

- Wat is de onderlinge verhouding tussen de stuurgroep, erfgoedraad en de heemkring in Herent?
 - o De stuurgroep en de erfgoed-raad hebben dezelfde voorzitter maar inhoudelijk legt de ene meer focus op het roerend erfgoed terwijl de andere meer focust op het onroerende erfgoed. De heemkring staat op zichzelf maar werkt wel samen met de stuurgroep en erfgoedraad.

Open monumentendag 2026

In het kader van open monumentendag 2026 wordt een brainstorm georganiseerd tijdens de erfgoed-adviesraad in aanwezigheid van de coördinator Toerisme en Winar die de praktische organisatie van open monumentendag samen opnemen. Het bovenlokaal thema van dit jaar is 'in goede handen' waarbij het onderhoud van erfgoed centraal staat.

Naar analogie van de voorbije jaren wordt er steeds een focus gelegd op één van de deelgemeenten en in 2026 is het de beurt aan Rotselaar-Centrum. De vorige edities werd er steeds een erfgoedwandeling georganiseerd in de deelgemeente en dit concept wenst de gemeente te herhalen.

De erfgoedwandeling van 2022, de vorige editie in Rotselaar-Centrum, wordt gedeeld met de erfgoed-adviesraad en kan dienen als een basis om de editie van 2026 vorm te geven. De vraag is dan ook, rekening houdend met het thema en het concept, welke locaties en gebouwen hiervoor in aanmerking zouden komen. Aanvullend is er dan ook de vraag of er connecties zijn met de eigenaars van de voorgestelde gebouwen en of er interesse is in gidswerking tijdens de open monumentendag.

Uit de brainstorm komen verschillende suggesties van locaties. Deze locaties kunnen zowel bezocht worden als gebruikt worden om de wandelroute samen te stellen.

- Pastorij van Rotselaar
- Kerk van Rotselaar, specifiek de 11^e -eeuwse kerktoren die ingekapseld zit in de huidige kerk
- De Molen
- De Donjon
- Historische hoeve in de Astridstraat
- Oude pastorie in de Lozenhoek
- De tuin van dokter Leempoels
- De gerestaureerde kapel aan de Akker
- Drielinden kapel
- Woning Smedts
- Kasteel van Rotselaar
- Oude en huidige (micro)brouwerijen in Rotselaar
 - o In functie van focus toerisme Vlaams-Brabant op bier

Met bovenstaande voorstellen wordt door de dienst Toerisme in samenwerking met Winar een eerste voorstel geformuleerd voor de erfgoedwandeling tijdens Open Monumentendag 2026. Bijkomende voorstellen voor locaties in Rotselaar-Centrum blijven welkom.

Oprichting erfgoedcel

Vanuit Winar wordt een korte toelichting gegeven rond de oprichting van een bovenlokale erfgoedcel. Deze erfgoedcel zou focussen op het roerend, immaterieel en cultureel erfgoed waar de IOED focust op het onroerend erfgoed. Beide zouden onderdeel zijn van de projectvereniging Winar.

Momenteel zit de oprichting van de erfgoedcel in een verkennend traject. De deadline om een aanvraag voor de oprichting van een erfgoedcel ligt op 1 april 2026. Dit is een strakke deadline gezien er nog verschillende elementen verder uitgeklaard moeten worden. De beleidsvisie moet nog geschreven worden en de effectief deelnemende gemeenten moeten nog definitief bepaald worden. Vandaar dat het onzeker is of er effectief in deze aanvraagronde een bovenlokale erfgoedcel zal komen.

Het concept echter van de erfgoedcel is wel relevant om voor te stellen op de erfgoed-adviesraad en eventuele input en feedback mee te verwerken. Zo wordt toegelicht dat de erfgoedcel niet ambieert om de rol van erfgoedverenigingen en heemkringen over te nemen maar een coördinerende en verbindende rol te spelen.

Project Straatnamen 2026

Sinds 2022 wordt het project Straatnamen georganiseerd vanuit de gemeente in samenwerking met lokale historici. Het doel van het project is om jaarlijks de geschiedenis van een straatnaam in Rotselaar op een laagdrempelige manier kenbaar te maken aan wandelaars.

Ook voor 2026 staat dit project opnieuw op de planning. Via de erfgoed-adviesraad wordt een oproep gedaan om mee input en invulling te geven. Er staan telkens 10 straatnamen gepland met zowel Erfgoeddag in april als met Open Monumentendag in september. Er is nog een goedgekeurde lijst met straatnamen die op het college van burgemeester en schepenen is geweest waaruit een selectie gemaakt kan worden.

Voor 2026 stonden volgende straatnamen op de planning:

- Rotselaar
 - Gansepoelveld
 - Hamelbroek + Hamelbroekweg
 - Hof ter Werftpad
 - Molenstraat
 - Schipstalbroek
- Wezemaal
 - Kloosterbroekpad + Kloosterbroekpad voetweg
- Heikant
 - Pad naar het Dievemoleken
 - Vakenstraat
- Werchter
 - Werchters broek
 - Varentstraat

Vanuit de erfgoed-adviesraad komen er al een aantal suggesties om dit project mee vorm te geven:

- De Heemkring heeft in het verleden ook wandelingen gemaakt met straathistories, deze kunnen aanvullend mee gepromoot worden
- Kunnen de gerealiseerde straatnaambordjes breder gepromoot worden aan de hand van het gemeentemagazine, de gemeentelijke website, een digitale quiz of via bijvoorbeeld Schatten van Vlieg vanuit de bibliotheek
- Het toevoegen van een kaart of een link met de gerealiseerde straatnamen in de publicaties van de erfgoedwandelingen kan nog een goed medium zijn om dit extra in de kijker te zetten.
- FARO heeft een erfgoed-app waar het mogelijk interessant is om mee samen te werken om zo breder het erfgoed in Rotselaar publiekelijk te ontsluiten.

Een overzicht van de huidige digitale bezoekers wordt meegestuurd met het verslag.

Bedreigd particulier erfgoed in Rotselaar

Zoals op een eerdere erfgoed-adviesraad aangehaald, zijn er in Rotselaar stappen gezet voor de opmaak van een onroerend erfgoedinventaris op het hele grondgebied. Deze inventarisatie gebeurt vanop het openbaar domein en focust op de gevels van de onroerende eigendommen. In Werchter is deze inventarisatie afgerond maar voor Rotselaar en Wezemaal is deze nog lopende. Er moet op basis van de opgemaakte lijst verdere beleidsmatige beslissingen te maken. Het opnemen van panden in een goedgekeurde lijst heeft namelijk bepaalde implicaties voor de eigendommen.

Het verder betrekken van de erfgoed-adviesraad staat op de planning maar dit traject dient eerst verder intern doorgang te krijgen met de bevoegde diensten en schepenen. De vervolgcacties vanuit de gemeente zijn nog onduidelijk gezien dit eerst nog beleidsmatig verder afgestemd moet worden. De eventuele gevolgen voor eigenaars zullen dan ook afhankelijk zijn van deze beleidsmatige keuzes.

Publieksontsluiting Demervallei

Vanuit de KU Leuven liep de afgelopen 4 jaar een project om de landschapsbiografie van de valleien in onze regio in kaart te brengen van de late IJstijd tot nu. In die context valt de term van geo-erfgoed meer en meer waarbij de vraag opkomt op welke manier deze geschiedenis ontsloten kan worden naar een breder publiek.

Er is online al een website die meer informatie meegeeft met betrekking tot dit project: [Valleien vertellen](#)

Gezien de Demervallei meerdere gemeenten bevat, zie ook het Sigma-plan, moet de publieksontsluiting ook bovenlokaal aangepakt worden. Vanuit de erfgoed-adviesraad is er eensgezindheid dat Rotselaar principieel akkoord gaat om verder mee te werken aan dit project.

Een concrete piste die verkend kan worden hierin is de geplande publicatie van het onderzoek in de vorm van een boek. Kan er een boekpresentatie rond dit thema georganiseerd worden in Rotselaar in de periode mei/juni? Daarnaast is er ook de vraag om het breder te trekken dan het geografische maar om dit eventueel ook te koppelen aan het archeologische. Er zijn namelijk verschillende vondsten die hieraan gekoppeld kunnen worden in de marge van bijvoorbeeld de jaarlijkse archeologiedagen.

Oprichting project-, beleids- en werkgroepen

Vanuit de voorzitter komt de vraag of het nuttig is om los van de vaste structuur van de erfgoed-adviesraad nood is om rond bepaalde thema's of projecten samen te zitten.

Het eerste project heeft betrekking op de viering van het Heilig-Hartbeeld en in hoeverre het huidige team nog ondersteuning nodig heeft of kan gebruiken. Vanuit de bestaande werkgroep wordt aangegeven dat er zeker nog hulp welkom is bij het opstellen van de voorziene expo. Zowel de heemkring en het Davidsfonds geven aan hier mee aan te willen werken.

Een tweede thema gaat over de viering van 100 jaar Montfortcollege in 2028. Vanuit Winar zijn er al gesprekken opgestart met de school om de viering verder mee te ondersteunen en vorm te geven. Vanuit de erfgoed-adviesraad wordt een overleg gepland met de school om te bekijken op welke manier er kan samengewerkt worden.

Tot slot is er de vraag op welke manier de erfgoed-adviesraad kan ondersteunen in de verdere voorbereidingen van Open Monumentendag in 2026 en de toekomst. Ook hiervoor wordt een werkgroep opgestart in samenwerking met de dienst Toerisme om dit te bekijken.

Varia

De kleine veilig van Werchter

De heemkring heeft twee objecten ontvangen van de kleine veiling in Werchter, met name de weegschaal en klok. Deze objecten hebben een bepaalde erfgoedwaarde en het zou zonde zijn als deze verloren gaan. Bij de heemkring zijn er echter geen mogelijkheden om deze te bewaren. Er wordt gesuggereerd om dit te bevragen bij het Witloofmuseum in Kampenhout gezien de inhoudelijke link.

Houtig erfgoed

Vanuit Winar is een inventarisatie gedaan van het houtig erfgoed op het grondgebied van Rotselaar. Deze inventarisatie is ondertussen opgeleverd en wordt op een volgende erfgoed-adviesraad toegelicht wanneer de betrokken personen vanuit Winar en de gemeente aanwezig kunnen zijn.

Buurtten met erfgoed

Winar en de gemeente organiseren in samenwerking met de scholen het project Buurten met Erfgoed. Hierbij gaan scholen in de lessen aan de slag met lokaal erfgoed dat inhoudelijk wordt voorgesteld en aangeleverd. In het kader van dit project staat op woensdag 3 juni 2026 een fietstocht op de planning met verschillende leerkrachten om relevante erfgoedlocaties te bezoeken en een toelichting te geven waarmee de lessen vorm kunnen krijgen. De vraag wordt gesteld welke locaties zeker niet mogen ontbreken tijdens deze fietstocht en of er interesse is om dit moment mee te gidsen en informatie te delen.

Deze suggesties mogen na het ontvangen van het verslag gedeeld worden met de secretaris.

Takenlijst

Deelnemer	Taak
Secretaris	Bezorgt de presentatie en het ontwerp verslag aan alle leden
Secretaris	Bezorgt het overzicht van goedgekeurde straatnamen aan alle leden